

vestlandsindeks

KVARTALSVIS FORVENTNINGSINDEKS FOR VESTLANDSK NÆRINGS LIV

Svakere resultater, tiltakende optimisme

- Resultatindeksen faller litt tilbake i Q1-2025
- Alle regionene falt i Q1-2025. Nedgangen traff ulikt

- Forventningene fremover er opp i alle regioner og for alle næringer
- Forventningene til alle enkeltindikatorer er opp i Q1-2025

Fakta om Vestlandsindeksen

Vestlandsindeksen er en kvartalsvis temperaturmåler for næringslivet på Vestlandet, utarbeidet av Sparebanken Vest i samarbeid med Respons Analyse, og ble første gang presentert i februar 2012. Dette er den 52. utgaven av indeksen, og undersøkelsen ble gjennomført blant over 700 bedrifter på Vestlandet i løpet av første kvartal 2025. Bedriftene er tilfeldig utvalgt med to eller flere ansatte, fordelt på 200 bedrifter i Rogaland, 200 i Vestland Sør (tidl. Hordaland), 200 i Møre og Romsdal, og 100 i Vestland Nord (tidl. Sogn og Fjordane).

Respondentene blir spurt om indikatorer som blant annet etterspørsel, sysselsetting, investering og

markedsutsikter de tre foregående månedene og hvordan de forventer at utviklingen skal bli de neste seks månedene. Indeksen er mellom 0 til 100, der et tall over 50 indikerer at bedriftene har et positivt syn på den økonomiske situasjonen og utviklingen, mens et tall under 50 indikerer pessimisme.

For første kvartal 2025 viser Vestlandsindeksen en resultatindeks på 58,2 og en forventningsindeks på 63,4. Resultatindeksen viser bedriftenes opplevelse av markedssituasjonen de tre siste månedene, mens forventningsindeksen viser bedriftenes forventninger til markedssituasjonen de neste seks månedene.

Svakere resultater, tiltakende optimisme

I første kvartal 2025 falt resultatindeksen noe tilbake på Vestlandet. Alle regioner opplevde en nedgang i Q1-2025. Fallet kommer etter en flat utvikling gjennom tredje og fjerde kvartal 2024. Resultatindeksen sank fra 59,7 til 58,2. Nedgangen på 1,5 poeng tyder på en moderat stabilisering etter en jevn og positiv trend gjennom fjoråret.

Det er enkeltindikatoren etterspørsel som trekker resultatindeksen mest ned. Selv om resultatene fortsatt ligger på et relativt godt nivå, nær det historiske gjennomsnittet, er aktiviteten nå mer dempet etter en lengre periode med positiv utvikling gjennom 2024.

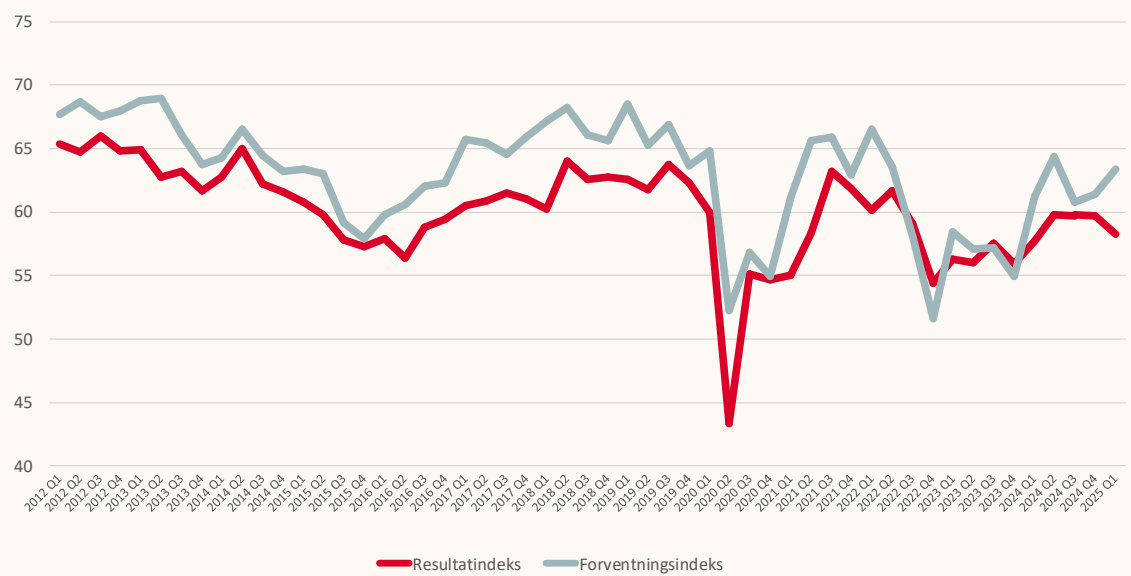
På den annen side viser forventningsindeksen en mer optimistisk utvikling, med en økning fra 59,7 i fjerde kvartal 2024 til 63,4 i første kvartal 2025. Forventningsindeksen har steget to kvartaler på rad, med økende underliggende forventninger. Denne økningen reflekterer en sterkere tro på fremtidige utsikter, noe som kan tyde på at bedriftene ser muligheter for økt aktivitet i de kommende kvartalene.

Samlet sett viser tallene at næringslivet på Vestlandet har et mer positivt syn på fremtiden. Alle regioner og næringer forventer oppgang.

Vestlandsindeksen 1. kvartal 2025 viser at alle regioner og næringer tror på vekst det neste halvåret. Overnattings- og serveringsvirksomheter er blant bedriftene som rapporterer om de aller høyeste forventningene. Direktør Jørgen Christian Lindstrøm fra Quality Hotel Sogndal har lagt bak seg sitt beste år noensinne, og tror på vekst i 2025. T.h.: Konserndirektør for bedriftsmarked i Sparebanken Vest, Margunn Aas Minne.

Forventings- og resultatindeks

RESULTATINDEKSEN

Fall for alle enkelt-indikatorerne i Q1-2025

Etter to kvartaler med flat utvikling i resultatindeksen, falt den fra 59,7 i Q4-2024 til 58,2 i Q1-2025. Dette markerer det første fallet siden Q4-2023, etter en positiv utvikling fra Q4-2022.

Alle regioner opplevde tilbakegang i Q1-2025, med den største nedgangen i Sogn og Fjordane, fulgt av Rogaland, Møre og Romsdal og Hordaland. Sogn og Fjordane er den eneste regionen som har hatt nedgang i to kvartaler på rad.

Innen næringene er det kun shipping, transport og lagring som har vist en positiv utvikling i resultatene. Denne næringen er også den eneste som har hatt oppgang både i Q4-2024 og Q1-2025. Derimot har de fleste andre næringene opplevd nedgang, med de største fallet i forretningsmessig tjenesteyting og IKT, eiendom og finans, jordbruk, skogbruk og fiske, samt bygge- og anleggsvirksomhet.

Særlig overnattings- og serveringsvirksomhet, samt forretningsmessig tjenesteyting og IKT, har hatt størst tilbakegang over de siste to kvartalene. Næringer som industri, kraft, oljeutvinning, varehandel, bilverksteder og annen tjenesteyting har hatt et mer moderat fall i samme periode.

Når det gjelder enkeltindikatorerne som utgjør resultatindeksen – etterspørsel, investeringer, sysselsetting og lønnsomhet – viser alle en nedgang i Q1-2025. Etterspørsel er den indikatoren som har falt mest, etter også å ha hatt nedgang i Q4-2024. Lønnsomhet har hatt en liten tilbakegang etter en stabil utvikling i forrige kvartal, men har hatt en positiv trend siden Q3-2023.

Investeringene, som har hatt en jevn økning siden Q4-2023, falt noe i Q1-2025, noe som er første gang siden Q2-2023. Likevel er fallet moderat, sett i lys av den lange oppgangen. Sysselsetting er den eneste indikatoren som har hatt en mer stabil utvikling, selv om den har vist en svak nedgang over de siste to kvartalene.

FORVENTNING SINDEKSEN

Stiger for andre kvartal på rad

For andre kvartal på rad stiger forventningene til resultatindeksen. Etter en moderat økning i Q4-2024, viser forventningene en tydelig oppgang i Q1-2025 for de kommende to kvartalene. Næringslivet ser altså for seg en bedring fremover.

Det er positivt å merke seg at alle regionene nå ser for seg en bedring. Hordaland fortsetter å bygge på de positive forventningene fra Q4-2024 og viser videre vekst i Q1-2025. Hordaland og Møre og Romsdal er de to regionene som har hatt økning i to kvartaler på rad. Møre og Romsdal, som hadde en liten oppgang i Q4-2024, ser nå forventningene stige mer markant i Q1-2025 og er, sammen med Rogaland, de regionene som stiger mest. Etter to kvartaler med nedgang, øker også forventningene i Rogaland. Sogn og Fjordane ser en moderat, men positiv økning etter to kvartaler med fall, og forventningene er nå på vei opp i Q1-2025.

Samtlige næringer forventer oppgang i de kommende kvartalene, noe vi sist observerte i Q1-2024. Forventningene er brede, men det er variasjoner mellom de ulike næringene.

Overnattings- og serveringsvirksomhet samt shipping, transport og lagring er de to næringene som viser størst økning i Q1-2025. Det er også verdt å merke seg at næringene jordbruk,

skogbruk og fiske, bygge- og anleggsvirksomhet, samt varehandel, bilverksteder og annen tjenesteyting, har hatt økning i to kvartaler på rad. Etter to kvartaler med fall, stiger også forventningene innen forretningsmessig tjenesteyting og IKT, samt industri, kraft og oljeutvinning. For næringen eiendom og finans er oppgangen moderat etter to kvartaler med nedgang.

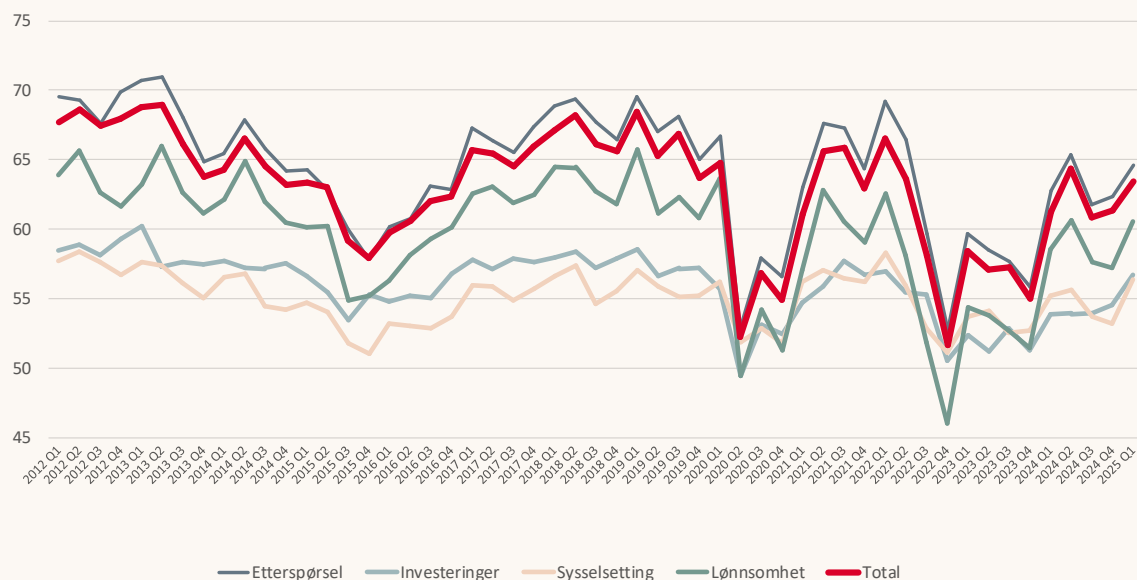
Når vi ser på enkeltindikatorerne som etterspørsel, investeringer, sysselsetting og lønnsomhet, som til sammen utgjør forventningene til resultatindeksen fremover, ser vi at alle stiger i Q1-2025. Forventningsoppgangen er solid og bredt forankret.

Lønnsomhet og sysselsetting stiger mest i Q1-2025, etter nedgang de to siste kvartalene. Forventningen til sysselsetting er nå høyere enn nivået hvor fallet startet for to kvartaler siden. Lønnsomheten har også nesten nådd nivået fra for to kvartaler siden.

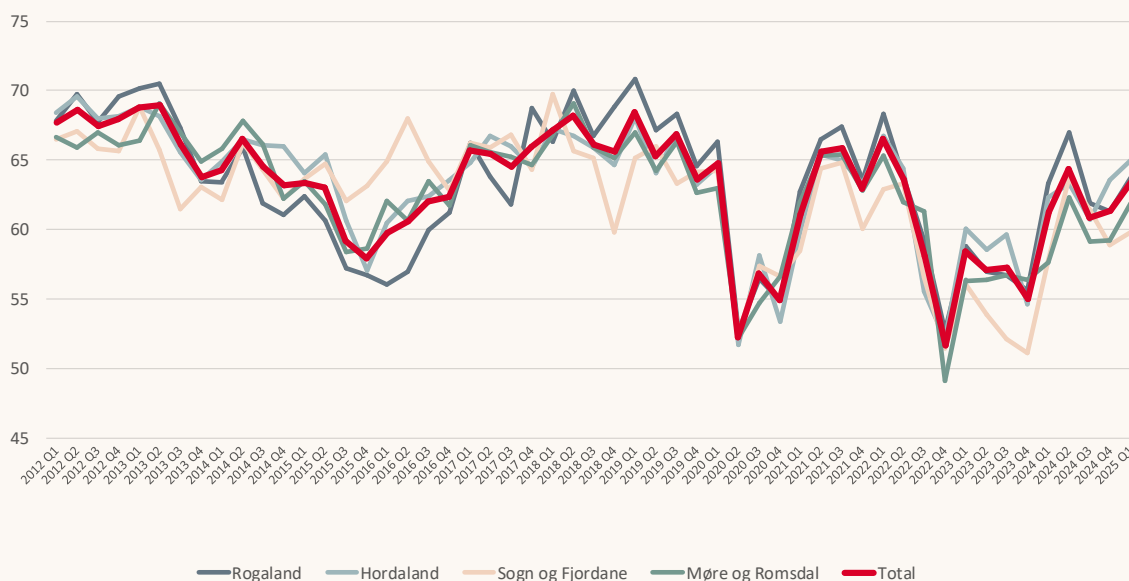
Investeringene fortsetter den positive utviklingen som startet i Q4-2023, og har hatt et nytt hopp i Q1-2025. Etterspørselen stiger for andre kvartal på rad og viser også en økning i Q1-2025.

Den brede oppgangen i forventningene til enkeltindikatorerne i Q1-2025 er svært positiv.

Forventningsindeks – totalt og enkeltindikatorer

Forventningsindeks – totalt og etter fylke

Rogaland

Etter en liten positiv oppgang for resultatindeksen i Q4-2024, faller resultatindeksen tilbake i Rogaland i Q1-2025. Toppen for resultatindeksen etter pandemien ble nådd i Q3-2021 og Q2-2024, da viste indeksen en verdi på 64,6. Fra toppen i Q2-2024 har indeksen nå falt til 59,0 i Q1-2025. Fallet vi ser i Q1-2025 er imidlertid ikke like markant som det vi observerte i Q3-2024.

Enkeltindikatoren etterspørsel har hatt størst tilbakegang gjennom de siste tre kvartalene. Etterspørsel er også den enkeltindikatoren som faller mest i Q1-2025. Rogaland hadde den mest markante etterspørselsoppgangen av alle regioner fra Q4-2023 til toppen i Q2-2024. Etterspørselsfallet har nå vart i tre kvartaler.

Enkeltindikatorene sysselsetting, lønnsomhet og investeringer har også falt resultatmessig i Q1-2025. Fallet er mer moderat, og sysselsetting utvikler seg nesten sidelengs etter nedgang i Q4-2024. Samlet sett utviklet Q1-2025 seg negativt i Rogaland.

Etter to kvartaler med fallende forventningsindeks, stiger nå forventningene til de kommende kvartalene i Rogaland. Forventningene knyttet til etterspørsel og sysselsetting stiger mest. Lønnsomhetsforventningene for de

neste kvartalene øker også noe i Q1-2025. Forventningene til investeringer utvikler seg sidelengs, men med en positiv undertone fra Q4-2024.

Hordaland

Resultatutviklingen var oppløftende gjennom hele 2024. For første gang siden Q4-2023 falt resultatindeksen litt tilbake i Q1-2025. Fallet er moderat, fra 59,9 til 59,3.

Hordaland skiller seg ut som regionen som faller minst i Q1-2025. Hordaland har hatt en mer stabil og positiv utvikling sammenlignet med de andre regionene, som har opplevd større volatilitet. Hordaland har jevnt og trutt steget siden Q1-2024.

Enkeltindikatorene knyttet til investeringer, sysselsetting og lønnsomhet faller tilbake i Q1-2025. Lønnsomhet har hatt den største nedgangen, etter en nærmest kontinuerlig oppgang siden Q1-2023. Sysselsetting faller også litt, men denne indikatoren har vært svært stabil siden Q2-2023, og det er lite som tyder på at sysselsettingen er på vei inn i en svak periode. Etter sterk oppgang gjennom Q3 og Q4-2024, faller investeringsindikatoren litt tilbake i Q1-2025.

Enkeltindikatoren etterspørsel holder seg oppe i Q1-2025 og bidrar til å dempe resultatfallet for kvartalet. Etterspørselen har flatet ut siden Q3-2024, men ligger fortsatt over sitt gjennomsnitt. Hordaland er den eneste av de fire regionene som kan vise til en kontinuerlig oppgang i etterspørselsindikatoren gjennom 2024 og inn i 2025.

Når det gjelder forventningene, er forventningsindeksen for Hordaland oppe for andre kvartal på rad. Alle enkeltindikatorer stiger. Det er interessant at alle indikatorene (etterspørsel, investeringer, sysselsetting og lønnsomhet) igjen er tilbake i områder og intervaller vi observerte før pandemien. Dette så vi også i en kort periode etter gjenåpningen, før det igjen falt tilbake ved starten av krigen i Ukraina.

Lønnsomhet, investeringer og sysselsetting stiger mest, og stiger markant. Etterspørselen er også forventet å stige videre, men ikke like mye som de andre indikatorene.

Forventningsbildet for Hordaland peker mot bedret aktivitet i de kommende kvartalene.

Sogn og Fjordane

Resultatindeksen falt videre i Q1-2025, og fallet var større enn det vi så i Q4-2024. Rogaland og Sogn og Fjordane opplevde de største tilbakegangene i Q1-2025.

Alle enkeltindikatorer falt i Q1-2025, og dette er andre kvartalet på rad hvor vi ser at samtlige indikatorer trekker i negativ retning. Utviklingen må betegnes som generelt svak gjennom de to siste kvartalene.

Enkeltindikatorer etterspørsel, sysselsetting og lønnsomhet har hatt de største tilbakegangene de siste to kvartalene. I Q1-2025 er det etterspørsel og lønnsomhet som faller mest, med et markant fall.

Når det gjelder investeringer og sysselsetting, er fallet mer avdempet i Q1-2025. Sysselsettingen falt mye fra Q3 til Q4 i 2024, men fallet i Q1-2025 er betydelig mindre.

Forventningsindeksen falt gjennom Q3 og Q4-2024, men viser en liten oppgang igjen i Q1-2025. Oppgangen er moderat, men positiv.

Det er enkeltindikatorer etterspørsel og lønnsomhet som bidrar mest til å løfte forventningene for de kommende kvartalene. Etterspørselen har hatt en liten oppgang i Q1-2025 etter to kvartaler med nedgang. Forventningene til lønnsomhet stiger mest og har økt for andre kvartal på rad.

Enkeltindikatorer sysselsetting og investeringer faller litt tilbake i Q1-2025. I Q4-2024 var forventningene positive for de kommende kvartalene, og det viser seg at det er disse to indikatorene som er minst negative resultatmessig i Q1-2025. Tilbakefallet i forventningene i Q1-2025 er mindre enn oppgangen vi så i Q4-2024. Dette kan vise seg å være et positivt tegn for utviklingen fremover.

Møre og Romsdal

Etter en jevn og oppadgående trend som startet i Q1-2023 og toppet seg i Q3-2024, har Møre og Romsdal nå opplevd et resultatmessig fall både i Q4-2024 og i Q1-2025.

Regionen har den laveste resultatindeksen sammenlignet med de andre regionene, og sammen med Sogn og Fjordane er det de eneste regionene som har hatt en fallende resultatindeks i to kvartaler på rad.

Av enkeltindikatorer var det etterspørsel som var den mest markante positive driveren som løftet resultatindeksen i perioden fra Q1-2023 til Q3-2024. Nå er det derimot fallet i etterspørsel som bidrar til at resultatindeksen for regionen også faller i Q1-2025. Etterspørselen har nå falt i to kvartaler på rad.

Som motvekt til etterspørselsfallet ser vi en oppgang i lønnsomhet i Q1-2025. Lønnsomheten stiger pent, og samtidig har investeringene utviklet seg tilnærmet sidelengs siden Q2-2024. Sysselsettingen har falt marginalt tilbake, men trenden har vært svakt fallende gjennom de siste tre kvartalene. Sysselsettingen virker stabil.

Forventningene i regionen for de kommende kvartalene er positive. Forventningene har økt for andre kvartal på rad og gjør et hopp i Q1-2025. Alle enkeltindikatorene – etterspørsel, lønnsomhet, sysselsetting og investeringer – har økt i Q1-2025.

Det er etterspørsel og lønnsomhet som stiger mest, med lønnsomheten som gjør et kraftig hopp. Etterspørselen har også hatt en fin oppgang.

Når vi ser på indikatorene sysselsetting og investeringer, har disse også økt. Investeringene har hatt en økning for andre kvartal på rad, noe som indikerer en resultatmessig oppgang fremover. Sysselsettingen har også hatt en betydelig økning i Q1-2025, den største oppgangen siden den positive trenden fra Q1-2023 til Q4-2023.

Gitt regionens samlede forventninger, der spesielt etterspørsel og lønnsomhet stiger mest, etterfulgt av stigende investeringer og bedret sysselsetting, har troen på en positiv resultatindeks fremover økt.

ANDRE OBSERVASJONER

Bygg- og anleggsbransjen har fortsatt stigende forventninger

Resultatindeksen for bygg og anlegg falt fra 62,6 i forrige kvartal til 59,0 i årets første kvartal. Til tross for en nedgang i dette kvartalet, ligger resultatindeksen fortsatt nær det historiske gjennomsnittet på 60,9.

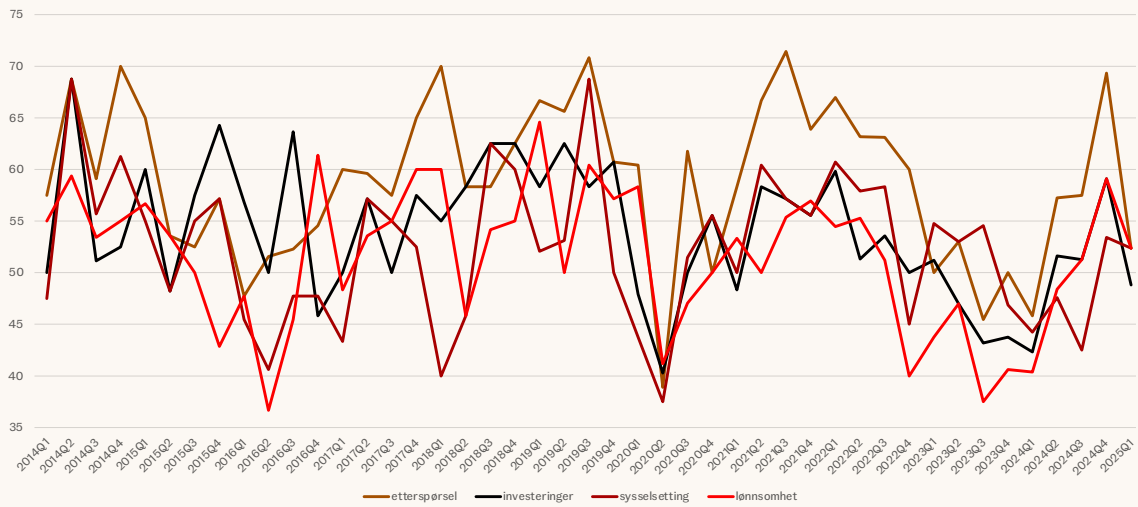
Det er de største bedriftene som faller mest på resultatindeksen og som bidrar til å trekke ned den samlede resultatindeksen for næringen. For disse bedriftene er det etterspørselen som tynger mest av enkeltindikatorene, selv om lønnsomhet, investeringer og sysselsetting også har hatt et fall.

Ser vi på de minste bedriftene innen bygg- og anlegg, stiger derimot lønnsomheten i det siste kvartalet. Investeringene faller svakt, mens etterspørsel og sysselsetting har hatt et svakt tilbakefall.

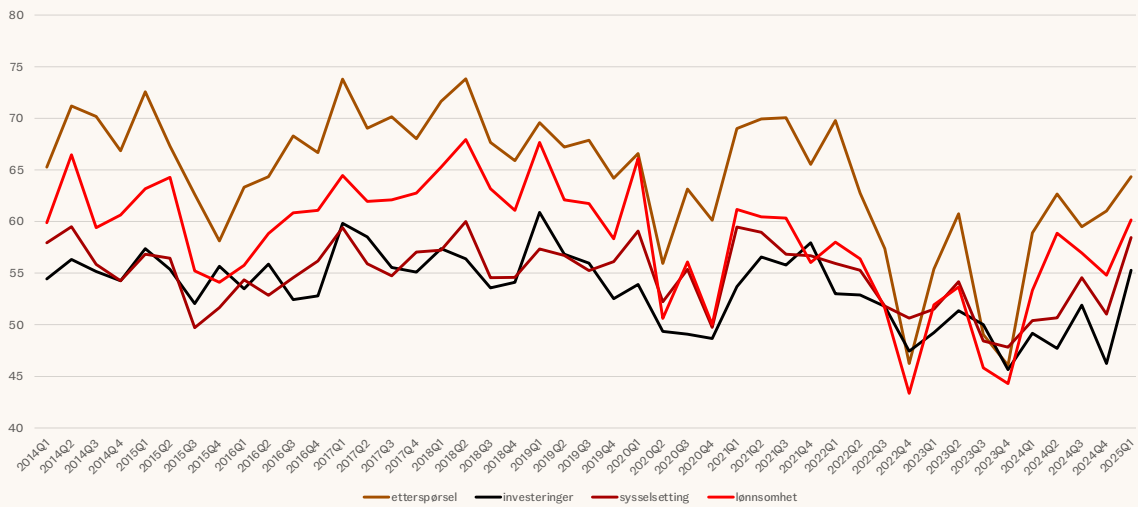
Mønsteret mellom store og små bygg- og anleggsbedrifter er ytterligere forsterket i forventningsindeksene, der de små bedriftene har positive utsikter for alle enkeltindikatorer, noe som bidrar til at de samlede forventningene i bransjen har løftet seg noe. De større bedriftene forventer derimot et fall, spesielt i lønnsomhet, men også i etterspørselen, mens de venter en relativt flat utvikling for investeringer og sysselsetting.

Den moderate bedringen vi har sett i næringen gjennom det siste halvåret, ventes å fortsette. I første kvartal 2025 var forventningen på 63,6 poeng, opp fra 58,9 i første kvartal 2024. I løpet av 2024 var det noen svingninger. Etter en oppgang i andre kvartal til 61,7, falt nivået igjen til 59,8 i tredje kvartal. Deretter økte det til 62,9 i fjerde kvartal, før det steg videre til 63,6 i første kvartal 2025. Oppgangen siden samme tidspunkt i fjor er på 4,7 poeng og indikerer en positiv utvikling i sektoren.

Enkeltindikatorer resultat – bygg og anlegg – større bedrift

Enkeltindikatorer forventning – bygg og anlegg – mindre bedrift

Optimismen øker på tvers av næringer og størrelse på bedrifter

Eksportbedriftene har fortsatt en positiv utvikling. Resultatindeksen for selskaper med over 50 % av omsetningen fra eksport steg med 0,6 poeng fra forrige kvartal, og den samlede oppgangen siden høsten er nå på 8 poeng.

I sterk kontrast har bedrifter med lav eller ingen eksportandel opplevd en nedgang de siste to kvartalene. Forventningene for seks måneder siden antydte lavere aktivitet, noe som nå bekrefte av de faktiske resultatene.

Det positive er at ikke-eksportørene ser lysere på fremtiden, med en forventet oppgang på to poeng de neste seks månedene. Eksportbedriftene forventer også vekst, men i et mer moderat tempo, med en økning på 0,5 poeng. Dersom denne trenden fortsetter, kan forskjellene mellom de to gruppene gradvis utjevnes. En forventet bedring i innenlands etterspørsel kan være det som vil bidra til å løfte den forventede oppgangen for ikke-eksportørene.

Blant bedrifter med over 50 % av omsetningen knyttet til maritim sektor har resultatene falt de siste to kvartalene, men utviklingen har vært bedre enn for bedrifter uten maritim tilknytning. Maritime aktører forventer økt aktivitet det neste halvåret, mens øvrige bedrifter ser for seg en mer stabil utvikling.

For bedrifter med høy eksponering mot oljesektoren har resultatene flatet ut, men også her er forventningene positive for de neste seks månedene. Det er spesielt etterspørsel som forventes å øke fremover. Resultatindeksen var også litt opp for denne sektoren i Q1-2025 etter tre kvartaler med fall.

Når vi ser på bedrifter etter størrelse, med en grense på 50 millioner i omsetning, viser analysen at de største bedriftene har hatt en bedre resultatutvikling gjennom 2024 og inn i 2025. I Q1-2025 falt resultatene for både større og mindre bedrifter. Forventningene fremover er imidlertid positive på tvers av bedriftsstørrelse.

TILLEGGSOBSERVASJONER

1/3 av 700 spurte bedrifter forventer at innkjøpsprisene vil øke fremover.

Produksjonskostnadene har falt jevnt siden Q4-2022, men har steget de siste to kvartalene.

28 % av bedriftene oppgir begrenset tilgang på arbeidskraft som en faktor som skaper kapasitetsvansker.

Tilgangen på faglært arbeidskraft er den største utfordringen og øker.

Over 40 % av bedriftene forventer økning i utsalgspriser på grunn av økt etterspørsel.

57 % av bedriftene oppgir bedre etterspørsel som årsak til positiv markedsutvikling.

spv.no/vestlandsindeks

